

SPIS TREŚCI

Wstęp	11
Powszechna Wystawa Krajowa. Historia, przebieg i skutki	15
Wystawowe tradycje	15
Przygotowania	19
Urbanistyka	27
Przebieg	35
Budżet i koszty	46
Opinie	51
Skutki Powszechnej Wystawy Krajowej	57
„Na bezdomnej Pewuce”	60
Nota edytorska	65
Dokumenty	
Część I. Budowa	
Nr 1. 1927 luty 7, Poznań – Protokół z posiedzenia pierwszej Komisji organizacyjno-prawnej	73
Nr 2. 1927 luty 7, Poznań – Opinia rady Ludwika Cichowicza o formie prawnej Powszechnej Wystawy Krajowej	76
Nr 3. 1927 luty 21, Poznań – Protokół z posiedzenia Komisji techniczno-budowlanej	78
Nr 4. 1927 marzec 14, Poznań – Protokół z pierwszego posiedzenia Tymczasowego Komitetu Organizacyjnego	84
Nr 5. 1927 luty–marzec, Poznań – Odezwa Tymczasowego Komitetu Organizacyjnego	89
Nr 6. 1927 marzec 14, Poznań – Statut Towarzystwa Powszechna Wystawa Krajowa w roku 1929	91
Nr 7. 1927 marzec 14, Poznań – Referat Stanisława Wachowiaka wygłoszony podczas posiedzenia Tymczasowego Komitetu Organizacyjnego	92
Nr 8. 1927 marzec 14, Poznań – Pismo Magistratu Poznania do Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w sprawie podróży służbowej Stanisława Wachowiaka ..	99
Nr 9. 1927 sierpień 12, Poznań – Pismo Magistratu Poznania do Miejskiego Urzędu Policijnego w sprawie wyjazdu Rogera Sławskiego i Jerzego Müllera za granicę	100

Nr 10. 1927 wrzesień 16, Poznań – Protokół z posiedzenia Zarządu PWK, Rady Miejskiej i Magistratu Poznania	101
Nr 11. 1927, Poznań – Plan sytuacyjny Powszechnej Wystawy Krajowej	115
Nr 12. 1927/1928, Poznań – Plan Powszechnej Wystawy Krajowej projektu Rogera Sławskiego	116
Nr 13. 1927 październik 10, Poznań – Pismo Wydziału Finansowego Powszechnej Wystawy Krajowej do Magistratu Poznania w sprawie zapewnienia dostatecznej liczby lokali na rok 1929	117
Nr 14. 1927 październik 29, Poznań – Protokół z trzeciego posiedzenia Rady Głównej PWK odbytego w gmachu Dyrekcji PWK	119
Nr 15. 1928 styczeń 21, Warszawa – Referat Stanisława Wachowiaka na posiedzeniu Rady Głównej	126
Nr 16. 1928 styczeń 21, Warszawa – Referat budżetowy radcy Stanisława Robińskiego wygłoszony na posiedzeniu Rady Głównej	133
Nr 17. 1928 luty, Poznań – Kalendarz terminowy obiektów budowlanych	144
Nr 18. 1928 maj 7, Poznań – Umowa pomiędzy Magistratem Poznania a Towarzystwem „Powszechna Wystawa Krajowa w roku 1929 w Poznaniu”	153
Nr 19. 1928 maj 7, Poznań – Załącznik do umowy między Gminą Stołecznego Miasta Poznania a Towarzystwem „Powszechna Wystawa Krajowa w roku 1929 w Poznaniu”	155
Nr 20. 1928 październik 17, Poznań – List Stanisława Wachowiaka do Karola Bertoniiego, Komisarza Rządu do Powszechnej Wystawy Krajowej w sprawie propagandy zagranicznej	166
Nr 21. 1929 luty 23, Poznań – Referat ogólny Stanisława Wachowiaka wygłoszony na siódmym posiedzeniu Rady Głównej	168
Nr 22. 1929 kwiecień 24, Poznań – Protokół inspekcji terenów wystawowych	188
Nr 23. 1929 maj 27, Poznań – Pismo wraz ze sprawozdaniem rachunkowym z 30 kwietnia, przesłane Cyrylowi Ratajskiemu przez Dyrekcję PWK	191

Część II. Wystawa

Nr 24. 1929 maj 15 – czerwiec 1, Poznań – Program wizyty Prezydenta Ignacego Mościckiego na Powszechnej Wystawie Krajowej	197
Nr 25. 1929 maj 18–23, Poznań – Program Wszechsłowiańskiego Zjazdu Śpiewaczego	214
Nr 26. 1929 kwiecień 22, Poznań – List Wszechsłowiańskiego Zjazdu Śpiewaczego do Magistratu Stołecznego Miasta Poznania w sprawie wystawienia w Teatrze Wielkim oratorium „Svata Ludmila” Antonína Dvořáka	216
Nr 27. 1929 czerwiec 3, Prościejów – Tłumaczenie listu Żeńskiego Związku Śpiewaczo-Oświatowego „Vlastimila” z Czechosłowacji do Cyryla Ratajskiego	217
Nr 28. 1929 maj 24, Warszawa – List Ambasadora Francji Jules’a Laroche’a do Cyryla Ratajskiego	219
Nr 29. 1929 maj 27, Poznań – Skarga Związku Hotelarzy w Poznaniu na Miejskie Biuro Kwaterunkowe do Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego	220
Nr 30. 1929 maj 31, Poznań – List Izby Przemysłowo-Handlowej do Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego w związku ze skargami Związku Hotelarzy	222

Nr 31. 1929 czerwiec 1, Poznań – Odpowiedź Miejskiego Biura Kwaterunkowego na skargę Związku Hotelarzy przesłana do Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego	223
Nr 32. 1929 czerwiec 1, Poznań – List Jana Zakrzewskiego, prezesa Towarzystwa Polsko-Francuskiego, do Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego w sprawie wycieczek z Francji i Belgii	236
Nr 33. 1929 czerwiec 10–12, Poznań – Program pobytu francuskiej misji ekonomicznej pod przewodnictwem ambasadora Josepha Noulensa	237
Nr 34. 1929 czerwiec 11, Poznań – Lista gości na śniadanie z przedstawicielami francuskiej misji ekonomicznej w poznańskim Ratuszu	238
Nr 35. 1929 czerwiec 7, Poznań – Pismo Magistratu Poznaniu do Dyrekcji Ogrodów Miejskich	243
Nr 36. 1929 czerwiec 11, Poznań – Zaproszenie na śniadanie dla Bogusława Hersego od Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego z okazji przyjazdu francuskich przemysłowców do Poznania	244
Nr 37. 1929 czerwiec 11, Poznań – Menu na śniadanie wydane przez Prezydenta Poznania z okazji przyjazdu francuskich przemysłowców do Poznania	245
Nr 38. 1929 czerwiec 11, Poznań – Rozmieszczenie gości przy stole podczas śniadania wydanego przez Prezydenta Poznania z okazji przyjazdu francuskich przemysłowców do Poznania	246
Nr 39. 1929 czerwiec 11, Poznań – Rachunek z „Piwnicy Ratuszowej” dla Magistratu Poznania za zorganizowanie śniadania z okazji przyjazdu francuskich przemysłowców	247
Nr 40. 1929 czerwiec 10–27, Poznań – Spis uczestników oraz program pobytu wycieczki greckiej w Polsce	249
Nr 41. 1929 czerwiec 12, Poznań – Prośba Dyrekcji PWK skierowana do dyrektora Józefa Walkowiaka z Magistratu Poznania o bilety do Teatru Wielkiego dla uczestników wycieczki greckiej	251
Nr 42. 1929 czerwiec 13–16, Poznań – Program zjazdu straży pożarnych	253
Nr 43. 1929 czerwiec 21–26, Poznań – Powitanie inżynierów francuskich przez Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego	256
Nr 44. 1929 czerwiec 28 – lipiec 1, Poznań – Program Wszechsłowiańskiego Zjazdu Sokolstwa Polskiego	258
Nr 45. 1929 czerwiec 19, Warszawa – Pismo Wydziału Prasowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych do Zarządu PWK w sprawie przyjazdu wycieczki korespondentów pism zagranicznych	260
Nr 46. 1929 czerwiec 29–30, Poznań – Program przyjęcia wycieczki korespondentów pism zagranicznych z Berlina	261
Nr 47. 1929 czerwiec 29–30, Poznań – Lista uczestników wycieczki korespondentów zagranicznych z Berlina	262
Nr 48. 1929 lipiec 2, Poznań – List Komitetu Wykonawczego Zjazdu Narodowego Harcerzy do Magistratu Poznania w sprawie II Zlotu Narodowego Harcerzy ..	279
Nr 49. 1929 lipiec 4, Warszawa – List Naczelnictwa Związku Harcerstwa Polskiego do Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego w sprawie przyjęcia godności członka Komitetu Honorowego II Zlotu Narodowego Harcerzy	280

Nr 50. 1929 lipiec 14, Poznań – Wzór zaproszenia na Wieczerzę Obozową od Zarządu Wielkopolskiego Oddziału Związku Harcerstwa Polskiego	281
Nr 51. 1929 lipiec 13, Poznań – List wiceprezydenta Poznania Mikołaja Kiedacza do Komendanta II Zlotu Narodowego Harcerzy Tadeusza Maresza w sprawie zaproszenia uczestników Zlotu na herbatkę w Ratuszu	282
Nr 52. 1929 lipiec 17, Poznań – Rachunek z restauracji „Fangrat” dla Magistratu Poznania za przyjęcie harcerzy w Ratuszu 16 lipca 1929 r.	283
Nr 53. 1929 czerwiec 20, Warszawa – List Komitetu Organizacyjnego Zjazdu Polaków do Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego w sprawie przyjazdu delegacji Polaków z Zagranicy	284
Nr 54. 1929 czerwiec 24, Poznań – List z Magistratu Poznania do Ministra Karola Bertonięgo w sprawie przyjęcia uczestników Zjazdu Polaków z Zagranicy	285
Nr 55. 1929 czerwiec 28, Poznań – Uwagi Magistratu Poznania do pobytu w Poznaniu członków Zjazdu Polaków z Zagranicy	286
Nr 56. 1929 lipiec 8, Warszawa – List Komitetu Organizacyjnego Zjazdu Polaków z Zagranicy do Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego w sprawie organizacji wizyty członków Zjazdu na PWK	287
Nr 57. 1929 lipiec 9, Warszawa – List Komitetu Organizacyjnego Zjazdu Polaków z Zagranicy do Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego w związku z rezerwacją wagonów dla delegatów Zjazdu	288
Nr 58. 1929 lipiec 9, Warszawa – List Komitetu Organizacyjnego Zjazdu Polaków z Zagranicy do Dyrekcji Kolei Państwowych – załącznik do dokumentu nr 57	289
Nr 59. 1929 lipiec 18–20, Poznań – Program Zjazdu Polaków z Zagranicy.	290
Nr 60. 1929 lipiec 24, Poznań – List Sekretariatu Prezydialnego Magistratu Poznania do Komitetu Organizacyjnego Zjazdu Polaków z Zagranicy w związku z kosztami organizacji Zjazdu	291
Nr 61. 1929 sierpień 5, Warszawa – List Komitetu Organizacyjnego Zjazdu Polaków z Zagranicy do rady Kazimierza Motylińskiego z Sekretariatu Prezydialnego Magistratu Poznania w sprawie kosztów pobytu podczas Zjazdu	292
Nr 62. 1929 lipiec 22, Poznań – Odpowiedź Cyryla Ratajskiego na pytania do wywiadu dla „Tygodnika Ilustrowanego”	293
Nr 63. 1929 sierpień 12, Genewa – List Podsekretarza Ligi Narodów markiza Giacoma Paulucciego di Calboli Barone do Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego.	296
Nr 64. 1929 sierpień 15, Poznań – Rachunek z restauracji hotelu „Polonia” dla Magistratu Poznania za przyjęcie wydane z okazji przyjazdu podsekretarza Ligi Narodów Giacoma Paulucciego di Calboli Barone	298
Nr 65. 1929 sierpień 4, Gdynia – Tłumaczenie depeš z podziękowaniami za przyjęcie na PWK Korpusu Oficerskiego Kadetów Wyższej Szkoły Marynarki Wojennej z Livorna od podpułkownika Ettore Roty	299
Nr 66. 1929 sierpień 2, Warszawa – List Szefa Sekretariatu Ministerstwa Przemysłu i Handlu do Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego w sprawie przyjazdu ministra przemysłu i handlu Rumunii Virgila Madgearu	301
Nr 67. 1929 sierpień 2, Warszawa – List Szefa Sekretariatu Ministra Przemysłu i Handlu do wojewody poznańskiego Piotra Dunin-Borkowskiego w sprawie przyjazdu ministra przemysłu i handlu Rumunii Virgila Madgearu	302

Nr 68. 1929 sierpień 6, Poznań – Program pobytu w Poznaniu Ministra Przemysłu i Handlu Rumunii Virgila Madgearu	304
Nr 69. 1929 sierpień 16–17, Poznań – Program przyjęcia w Poznaniu przez Magistrat ministra Eugeniusza Kwiatkowskiego, zagranicznych ministrów przemysłu i handlu oraz misji przemysłowców belgijskich	318
Nr 70. 1929 sierpień 14, Poznań – Prośba Magistratu Poznania do Michała Kowalskiego z „Piwnicy Ratuszowej” o przygotowanie rautu dla delegacji zagranicznych ministrów przemysłu i handlu	320
Nr 71. 1929 sierpień 14, Poznań – Polecenie zapłaty dla orkiestry wydane przez Magistrat Główniej Kasie Miejskiej	321
Nr 72. 1929 lipiec 25, Poznań – List ministra Karola Bertoniego z Komisarjatu Wystawy Rządowej do Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego w sprawie przyjazdu do Poznania wycieczki parlamentarzystów francuskich	323
Nr 73. 1929 sierpień 21, Poznań – List radcy Kazimierza Motylińskiego z Sekretariatu Prezydialnego Magistratu Poznania do radcy Henryka Sokolnickiego z Ministerstwa Spraw Zagranicznych w sprawie przyjęcia wycieczki posłów francuskich	325
Nr 74. 1929 sierpień 26–29, Poznań – Projekt pobytu w Poznaniu wycieczki francuskich parlamentarzystów	327
Nr 75. 1929 sierpień 26–29, Poznań, Spis uczestników wycieczki parlamentarzystów francuskich do Poznania	329
Nr 76. 1929 wrzesień 5, Poznań – List naczelnego dyrektora PWK Stanisława Wachowiaka do Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego	334
Nr 77. 1929 wrzesień 7–8, Poznań – Komunikat Komitetu Organizacyjnego VII Zjazdu Lekarzy i Działaczy Sanitarnych Miejskich	340
Nr 78. 1929 wrzesień 12, Poznań – List naczelnego dyrektora PWK Stanisława Wachowiaka do ministra przemysłu i handlu Eugeniusza Kwiatkowskiego z podsumowaniem liczbowym PWK	342
Nr 79. 1929 wrzesień 14, Milanówek – List Erazma Piltza do Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego	360
Nr 80. 1929 wrzesień 19, Poznań – Odpowiedź Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego na list Erazma Piltza	362
Nr 81. 1929 wrzesień 15–16, Poznań – Program Międzynarodowego Kongresu Turystycznego	363
Nr 82. 1929 wrzesień 20, Berno – List Poselstwa Polskiego w Bernie do Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego po wycieczce bankierów szwajcarskich	365
Nr 83. 1929 wrzesień 11–15, Poznań – Program pobytu w Polsce zagranicznych ministrów	383
Nr 84. 1929 wrzesień 11–15, Poznań – Spis zaproszonych ministrów i gości zagranicznych	388
Nr 85. 1929 wrzesień 24, Poznań – Pismo Zarządu PWK do Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego w sprawie iluminacji miasta	390
Nr 86. 1929 wrzesień 27, Lwów – Podziękowanie za PWK od generała Bolesława Popowicza do Prezydenta Miasta Cyryla Ratajskiego	391
Nr 87. 1929 wrzesień 28, [prawdopodobnie Warszawa] – List z podziękowaniem za PWK od Jana Jacyny do Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego	392

Nr 88. 1929 wrzesień 28, Kraków – Telegram z podziękowaniem za PWK od Prezydenta Miasta Krakowa Karola Rollego do Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego	393
Nr 89. 1929 wrzesień 30, Londyn – List z wyrazami uznania od przedstawiciela The British Overseas Bank Ltd do Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego	394
Nr 90. 1929 wrzesień 30, Poznań – List z wyrazami uznania za organizację PWK od Wacława Wyczyńskiego do Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego	395
Nr 91. 1929 październik 8, Paryż – List Sekretarza Ministra Georges’a Bonnefous, Lionela Amistié, do Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego	399
Nr 92. 1929 październik 4, Poznań – List Stowarzyszenia Kupców Chrześcijan do Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego z wyrazami uznania	400
Nr 93. 1929 listopad 20, Łódź – List Stowarzyszenia Techników w Łodzi do Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego z wyrazami uznania za organizację PWK	401
Część III. Likwidacja	
Nr 94. 1929 sierpień 19, Poznań – List naczelnego dyrektora Stanisława Wachowia-ka do Magistratu Poznania w sprawie likwidacji PWK	405
Nr 95. 1929 listopad 5, Poznań – List prezesa Zarządu PWK Stanisława Wachowia-ka do Prezydenta Cyryla Ratajskiego w sprawie likwidacji PWK	414
Nr 96. 1929 listopad 8, Poznań – List Zarządu PWK do Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego w sprawie odkupu majątku PWK	416
Nr 97. 1929 listopad 11, Poznań – List Zarządu PWK do Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego w sprawie odkupu aktywów PWK	417
Nr 98. 1929 listopad 11, Poznań – List Syndykatu Dziennikarzy Wielkopolskich do Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego i sprawozdanie z działalności Syndykatu w czasie PWK	418
Nr 99. 1929 grudzień 9, Poznań – List Zarządu PWK do Magistratu Poznania w spra-wie odkupu przez miasto Poznań aktywów PWK	423
Nr 100. 1929 grudzień 13, Poznań – List Magistratu Poznania do Rady Miejskiej w sprawie likwidacji PWK	428
Nr 101. 1929 grudzień 16, Poznań – List Zarządu PWK do Rady Miejskiej na ręce Witolda Hedingera w sprawie likwidacji PWK	438
Nr 102. 1929 grudzień 30, Poznań – List Zarządu PWK do Prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego w sprawie likwidacji Wystawy	440
Nr 103. 1930 lipiec 20, Poznań – Sprawozdanie finansowe dyrektora spraw finanso-wych PWK Leona Mikołajczyka	441
Aneksy	447
Wykaz skrótów	461
Bibliografia	463
Indeks osób	477